

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових усальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
з год. 6-їй пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Лондонского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дьяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

З нагоди чеського торжества в честь Франца Паляцкого.

В Празі розпочав ся власне обхід великого народного свята в честь знаменитого чеського ученого історика, політика, організатора, редактора часописи чеського «Музея» і основателя чеської «Матиці» Франца Паляцкого, з нагоди столітньої річниці его уродин († 1876). В неділю, дня 19-го с. м. буде покладений угольний камінь під пам'ятник сего, як его Чехи зовуть, «батька народа».

Паляцкий — поперед всего знаменитий історик. Вже 1820-го р., розумно оцінюючи значіне науки рідної історії для теперішности й будучини народа, поставив собі Паляцкий яко задачу свого життя написане прагматичної історії Чех. І виконав єї світло, сю задачу. Він умів найти й відчути духа свого народу, властиву суть его історичної праці, а при тім оглянув єї з становища висшого, становища загальнолюдського, всесвітнього. На сім тлі представив він терпіая й змаганя, розбите й невмиручу живучість Чехів. То-ж історія его стала народною програмою, живою основою чеських національних змагань, чеської політики. — Нам Русинам на жаль недостає доси такої історії змагань нашого народа.

Рух, що видав Паляцкого, був рухом всесвітнім. Були се часи пореволюційні, коли всі народи брались до ломаня оков тіла й духа, часи розворушуючої найглибші почуваня народні національної романтики, часи відродженя й весни народів. Тож не диво що й діяльність Паляцкого

сягнула поза границі Чехії: він належить до ініціаторів і духових провідників слов'янського з'їзду в Празі 1848-ого р. Певно, побратимість навіть кривних народів мусить нераз числитись з вимогами хвилі, брат собі рад — а Чехи може не все були спроміжні оцінити положенє братних народів і подати їм в потребі свою помічну руку так, як се нам би бажало ся. Але ми певні, що коли світлий дух Паляцкого витати-ме все над Славянством, дух порозуміння і взаємности, то поведе Славян до щораз більшого братнього зближеня й спільної праці.

До основних точок програми Паляцко-го належать: Дієва конечність істнованя Австрії, в інтересі загальнолюдським, Європи і австрійських народів, — вірність для монархи, бо у него яко короля Чех, запорука чеського права, — рівноуправненє Чехів з Німцями, і взагалі рівноуправненє австр. народів — переміна австрійської держави в федерацію народів і свобідний розвій кожного з тих народів, — взаємність слов'янська. А треба знати, що коли Паляцкий не любив Німців, та упоминав ся о рівноправність Чехів з Німцями то тямив, що Німці по битві під Білою горою (1620) вигубили до 2 мільонів Чехів, знищили сотки чеських міст і місточок, і до 25.000 сіл... А коли підніс засаду взаємности слов'янської, то тямив, що політика Меттерніха засаджала ся власне на ріжненю одного народа з другим. Тими засадами була проникнена так его праця в парламенті 1848/9-ого р., як і по з'їзді слов'янським.

З нагоди світлого народного свята Чехів кличемо до них з повної груди:

Na zdar!

Мнима правна опіка над руским народом.

(Δ) Нераз вже при всяких нагодах і в часописях і на всяких зборах указувано на недостачу правної опіки над руским народом. Є се безперечно одно з найбільших лих, які руйнують нераз ціле істнованє наших несвідомих права, темних і непорадних селян та міщан і доводять їх дуже часто до жебрачої торби. При тій безлічи всяких правних постанов і їх неясности в значній часті, а також великій строгости не може собі нераз освічений чоловік дати ради і мусить глядіти правного порадника і заступника. А щож доперва подумати о наших селянах і міщанах, котрі не тільки що не знають сих правних постанов і приписів, але часто не уміють навіть читати і стоять супротив правних вимагань зовсім безпомічні.

Потребу такої правної помочи і опіки над нашими селянами і міщанами відчували вже здавна освічені Русини. Свого часу вже «Письмо з Просвіти» і інші такі видавництва подавали інформації в правних справах, опісля наші правники видавали окремі книжочки, збірники законів з поясненями, правотарі і т. п. Однак при тім всім таки відчувано всюди конечну потребу усної, живої помочи, поради і охорони правної. Загал Русинів покладав все великі надії на сю обставину, що в міру збільшеня руских адвокатів, нотарів, а бодай конципентів адвокатських і нотаріальних, відносини в тім напрямі поправлять ся, що руске селянство та міщанство не буде вже так виставлене на визиск і обманство, а найде щирю і добру пораду і правну поміч у своїх. І справді число руских адвокатів і нотарів та адвокатських і нотаріальних кандидатів зросло останними роками так, що майже в кождім місті подиблеш руско-

6

Така єї доля.

Оповіданє Ю. Варчина.

(Копець.)

Почали ми говорити про ріжне: она оповідала, що чоловік добрий, тихий а дитина слухняна і не пуста. Она все посьміхає ся, а мене сум бере. Наговорилисьмо ся до ночи. Приїхав і зять, знову хотіла я дещо говорити та наказати, щоби мойї дитині кривди не робив, аж тут дочка перебиває і каже:

— Не б'йтесь, мамо, він добрий, нічого мені не буде.

Думаю: не хочеш, щоби я ему науку давала, то і обійде ся. — Бувайте здорові!

Кажу до них на пращаню:

— Навідайте ся до нас коли!

А она: Нема часу мамо! Тут дитина і господарство, чоловік на фірманці — а я сама одна. Вам, мамо, лекше до нас: маєте дочку, є з ким покинути хату.

Немов шпилькою під серце вколола мене такою бесідою. На дорозі ще гірший сум мене обняв, та не про єї долю, але про се, що она так легко від матери відвикла а навикла до сего старгана. Чи се я вже не заслужила собі в неї на се, щоби она до мене навідала ся? Хибаж сей старгун ліпший єї, як мати, що єї грудьми своїми вигодувала, та ось тими руками вибавила?

Від сего часу я зненавиділа сего зятя а до дочки почала тратити серце, хоч она мені ані на хвилю з очей не сходила.

Знов жду я єї — не приїхала. Приїшов наш празник. Гадала я, що може хоч на празник навідає ся. Де там? Він приїхав, поставив коні в нас, а сам забрав ся на службу Божу. Навіть до хати не заглянув. Ми на празник приготувались, бо всегда бували в нас люди. По службі Божій вступив, звитав ся, як належить ся, вкусив кусень книша, бо не пив горівки, а пива в хаті не було. Просилисьмо, щоби побув троха, але він живо за шанку.

— Та пождіть! — я ему викала, хоч був мені зять, але годі; він мало що молодший від мене; — та скажіть де-що про Юстину; що она там поробляє? чи здорова? чому не взялисьте єї з собою?

— Здорова, здорова — каже — тому то мені треба вертати живо, що єї не взяв.

Тай поїхав. Тьфу на твою голову! Щем не бачила ніколи, щоби так одно за другим... і то на старість!

— Але за тиждень я не втерпіла. Поїхала я знова до неї. Все як було: лиш Юстина стала... поважнійшою. Ну ну, гадаю, коби Бог лиш щасливо...

Якось знову минув місяць, а про ню і чутки нема. Надійшов празник в Новичині, я поїхала там та заглянула до Юстини. Нічого — поралась коло кухні, вже вбрана як до церкви, а така, що вже туй-туй.

— Питаю ся єї: Юстину, ти до церкви?

— Ні, мамо, мені годі вистояти; начеб хто підкосив, так мені в колінах не моцно. Пійду завтра на попразен, та висповідая ся, бо хто знає як буде... — тай всміхнула ся.

А мені ще дужше сумно стало ся — і від єї бесіди і від сего єї усміху.

Потішила я єї, як вміла: або то она перша при надії, прецінь Бог таке дав, що не хлоп а жінка носить дитину під серцем. Але якось мені мелькнула гадка: або то одна померла при тій дорозі, а хто знає, чи она витримає. Ох! наболіла ся я, наболіла, та настраждала. Аж як мене бере, коли собі згадаю... Га! дїй ся воля Божа!

Раз якось — не довго опісля — по новичинським празнику, в ночи задудніло на обійстю по під вікна. Я схопила ся — і Юстина станула мені на очах. Щоби се було? хтоб так по ночи до нас? Пук, пук — у вікно! — Хто там? — питаю.

— Дядино — чути голос якогось впротка — Юстина наша дуже хора... Казали по вас їхати. Я чим скорше накиннула на себе катанаш та заким мій і челядь пробудили ся, я вже була на возі.

— Поганяй, хлопче, а живо — кажу до хлопця, а самій так під грудьми б'є ся, що аж не знаю, що дїє ся зі мною. Яб була із шкіри вискочила, коби скорше лиш заїхати в Новичину, та побачити Юстину — а тут конята не мудрі як раки лізли.

Добили ся якось в село та до їх обійстя. Входжу — Юстина лежить на постели; рядно

го адвоката або нотаря, а в деяких містах навіть по кількох. Здавалося, що наспіла вже пора зорганізувати таку постійну правну поміч для наших селян і міщан, якої здавна домаганося, якої потребу всі загально відчували. Здавалося, що справді існує така зорганізована поміч для наших селян і міщан, що вони вже найдуть пораду і охорону против лихварів, покутних писарів і всякого рода обману, що доводить їх існування до руїни і втискає їм кий жебрачий в рухи. Вжеж ми всі маємо се в живій тямці, як то особливо наша опозиційна праса з таким шумом голосила *urbi et orbi* про так зорганізовану правну опіку для нашого народу і подавала імена всіх сконсолідованих руских адвокатів і нотарів до прилюдної відомости, котрі готові кожного часу вступати ся за покривджених селян і міщан. Ми читали навіть великі славословія для тих адвокатів, що з пожертвованєм їздили по краю і боролися в політичних процесях селян і міщан. Однак події засвідчують, що се була у великій часті лише мана, що те жертвованє зовсім не було безкористне, що все те робило тя для реклами. Укажемо лише на деякі факти. Один з руских адвокатів, котрого собі різні віча записують на референта, котрого консолідаційний комітет ставив кандидатом в двох округах виборчих до ради державної, заявив при одній нагоді, що поїде боронити, як йому добре заплащать (*vide* консолідаційний комітет).

Один захитник в самбірській процесі, також записуваний на всякі віча і кандидат на різні мандати, сказав селянинови, котрого заступав: «дай сто зр., то зроблю тобі відклик!» Отсе то славне жертвованє. А тимчасом селяни з калузького повіта їдуть до цесаря, щоби їм позволив безплатно пасти вівці в камеральних лісах! З заліщицького повіта їздило також двох селян до цесаря о поміч, один, щоби йому задавнену банкову позичку розложити на менші рати, бо банк хоче ліцитували, а другий, щоби цесар поручив вислати комісію в справі провізоріяльній. Обидва удали ся до наших єдиних правдивих заступників народу, Яросевича і Окуневського (сей останній навіть провадив правну справу одного із згаданих селян). І щож? Др. Ярославич відослав їх до кабінетової канцелярії, не знаючи о тім, що в таких справах абсолютно не досягнуть авдієнції, отже удержував дальше тих селян в тім блуді, що цесар їм допоможе в такій справі, а др. Окуневський, прошений, щоби дальше взяв ся за ту правну справу одного з селян, заявив, що він тепер не займає ся адвокатурою, бо канцелярню передав кому иньшому.

що перевісили через жердку, було відслонене до половини. Маленька лампочка без шкелка миготіла і кидала більше контю як світла на хату. Юстина лежала, наче усміхнена, але бліда немов мертва. За печию в нецках лежала повита дитина, а маленька пасербиця товкла дитиною, хоча їй заспати. Ат! хто видів таку манісенку дитину колисати — зараз мені се не подобало ся. Я до Юстини:

- Юстино, що тобі?
- Нічо, мамо, мені добре.
- Колиж знайшла ся дитина?

А она нічо. Він підійшов до неї, та підняв єї голову враз з подушкою, а руки єму дрожали, аж голова Юстини на подушці трясла ся. Она і відозвала ся:

— Мамо, дайте руку! — і взяла мене за руку, та потягнула єї до себе, аж до лица: чи поцілувати мене хотіла, чи може до чола притиснути. Тай не дотягнула моєї руки. А була така зимна як лід. Я приложила другу руку до єї чола, а воно як грань. Господи Боже, змилуй ся над нею!

Она порушила губами і я почувла шепіть: Мамо! Хотіла звернути ся до мене, чи поправити ся — тай зітхнула тяжко... Вже більше не порушила ся — сконала, держачи мою руку на своїх грудях.

Я затиснула єї очи, а мене стиснуло за серце, начеб хто єго хотів відорвати із жил...

Тай минула ся! Але видко, що така єї доля; таке єї від Бога було призначено.

Так то виглядає та правна поміч і опіка наших єдиних заступників, наших сконсолідованих адвокатів, котрих велику лісту свого часу друкували з таким шумом опозиційні часописи, для безпомічного і непорядного та темного, руского народу. Пора отямити ся і покинути ту шумну блягу патріотичну, пора покинути торговлю патріотизмом і канцелярину політику, обчислену на шумну рекламу, а взяти ся щиро до оборони і поучування темних селян, щоби марно не викидали грошей в таких справах на їзду до Відня, а знали як пильнувати своїх прав в дома.

Вісти політичні.

Ера переговорів. Будучий історик назве мабуть тримісячні літні фєрії нашого парламенту ерою переговорів. Гр. Тун, їдучи слїдом Таффого, Баденього і Гавча, вступив і собі на шлях переговорів. На разі хоче він зайняти ся переговорами лише межі чеськими Німцями а Чехами. Прочі спорючі сторони, як Німці і Італіяни з одної сторони, а Словінці та Хорвати з другої, Русини і Поляки, Русини і Румуни — мають придивляти ся сим переговорам *»von Volk zu Volk«*.

Як розумними могли би видавати ся такі переговори межі народами безпосередно, так годі надїяти ся, щоби з сеї муки був хлїб. Не лише суперечности суть значні, але ще більші трудности лежать в загорілості спорючих сторін. А найбільша трудність лежить таки в лихій волі обох сторін. Німцям не ходить о мирне сужитє з Чехами а о гегемонію в Австрії, а Чехи виспе цїнять своє історичне право, ніж би хотіли стати на становищі реальнім і вдоволили ся національними правами в етнографічних границях. Оба спорючі табори сягають руками дальше, ніж би належало.

Що з намірених переговорів вийде чисте зеро, годі вже тепер сумнівати ся. А доказом нашого здогаду най буде факт, котрий нотуємо, що праса чєска і нїмецка, як навіть і праса стояча поза спором чєско-нїмецким, не ворожать намірам гр. Туна успіху.

»Ostdeutsche Rundschau«, орган Шенепера, що кермує нині опінією обструкції і видає дневні розкази, каже в виданю своїм в 16. червня таке на ту тему: «По відроченю парламенту рознесла ся вість, що гр. Тун задумав скликувати конференції чєско-нїмецких мужів довіря задля переговорів в язиковій справі. Плян сей, на перший погляд великий, видає ся нам простим, незручним жартом. Гр. Тун думає, що ті конференції мужів довіря заступлять єму парламентарну язикову комісію, котрої не успів зложити. Хто-ж з нїмецкої сторони має становити сих мужів довіря? Чи саме правительство? Хто-ж з Німців поважив ся би нині брати на себе відвічальність? Хто-ж з покликаних гр. Туном Німців буде узваний загалом за мужа довіря? В сих питаннях лежить вже одна трудність. Друга трудність лежить в предметі до переговорів. Над чим будуть радити мужі довіря? Де субстрат до переговорів? Де средство до зближеня обох народів? Наколи гр. Тун свідомий такого средства, то чоуж не виявив єго в парламенті? Він відрочив парламент, не знаючи виходу для справи, а переносить акцію до комісії угодової, котра не має мандату, щоби говорити і укладати ся в імени нїмецкого народу. Конець буде проте такий, що ніхто з послів і непослів нїмецких не поважить ся засісти в тій комісії мужів довіря. Доки гр. Тун не знесе язикових розпоряджень, доти ми не будемо з ним і з ніким говорити.»

Ось таку паролу видав нинішній верховода обструкції. Она ясна і з неї віє таким тероризмом, що жаден Німець не поважить ся виступити проти неї.

Але і другі умірковані дневники нїмецкі добачають, що намірена акція гр. Туна не буде мати ніякого успіху. Так, приміром, пише *»Grazer Extrablatt«* з 15. червня: «Гр. Тун, маючи перед собою ухвалу предсідателів обструкційних клубів з 6. червня, в котрій сказано, що парламент не сміє взяти ся за роботу перед відкликанєм язикових розпоряджень і не могучи довести до порозуміння в справі голосованя над наглими язиковими внесєнями, мусів закрити засіданя палати. Тепер намірив він переговорувати, щоби найти вихід з хаосу. Добре!

Але чи можливі які-небудь переговори? Сумніваємось дуже. Се початок кінця. При нинішнім складі парламенту нема що переговорувати. В осени буде така сама ситуація що і нині. Одинокій вихід з запутанини лежить в тім, щоби гр. Тун рішив ся змінити основи австрійської конституції. Дотеперішня національна політика державна поставила Австрію над пропасть. Не переговорувати нині час, а ділати і то ділати так, щоби в парламенті не виринали національні питання. Австрії треба дати нову конституцію». Яку? — *»Grazer Extrablatt«* не каже.

Додаймо до того, що Чехи, яко *»beati presidentes«* стоять в душі на становиску, що лише чєский сойм компетентний рішити національне питання в Чехії, а Німці яко національна меншість в Чехії, боячись насилуваня, з горні відкидають єю засаду, то дійсно можна дуже усумнівати ся, чи гр. Тун дорогою позапартментарних конференцій дійде до цїлі? Де нема ні з одної ні з другої сторони доброї волі, а є лише неоправдані гегемоністичні забаганки, там не може прийти до ніякого вирозуміння і порозуміння. Пунктації відєвські гр. Таффого були доказом, що спір чєско-нїмецкий не так легко дасть ся полагодити. Німцям не розходить ся о заживанє національних прав в Австрії, а о гегемонію. Нині можна навіть сумнівати ся, чи Німцям залежить взагалі на існуваню Австрії? Але най гр. Тун пробує. З невдячної проби мусить австрійське правительство винести пересвідченє, що треба стати на становиску абсолютної справедливости супроти всіх народів австрійських і дорогою екаективн розтяти національний гордийський узол в Австрії.

На вчерашній конференції вірноконституційної більшої послїости осуджено рішучо і без всяких застережень поступованє радикальних груп в парламенті. Средством до повдержаня радикалізму буде приступленє до енергічної роботи із сторони правительства дорогою конститудійною і приязне а скоре ужитє способу, котрий би міг привіднати нїмецкі сторонництва до співучастя в парламентарній роботі (натяк на відкликанє язикових розпоряджень).

Відєвські радикальні радні скликали збори, на котрих ухвалено обструкцію в міській раді против Люєгера за єго невластиве поведєне супротив опозиції.

Новинки.

— **Намістник** гр. Лев Півніський повернув оводі з Печєнїжина до Львова і зараз вїїхав в товаристві старости п. Залєского до Ясла.

— **Загальні збори** інститута *»Руский Народний Дім«* в Коломиї відбудуть ся дня 15-го липня о годині 3-ій з полудня в комнатах тов *»Родина«* з таким порядком дневним: 1) отворєнє зборів предсідателем; 2) відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів; 3) вибір комісії контрольної; 4) справозданє касове; 6) справозданє комісії контрольної; 7) внесєнє уступаючого совіта; 8) вибір нового совіта управлєючого; 9) внесєнє членів.

— **Надзвичайні загальні збори** *»Просвїти«* визначені на день 29-го червня с. р., не відбудуть ся, позаяк на жаданє голосів з провінції, котрі узнали повєщу пору з огляду на пільні роботи недогідною, виділ Товариства рішив на засіданю дня 14-го червня с. р. відложити розписані збори на пізнїйший час. — Так отже ненавистна фонетика, котрій постановлено на надзвичайних зборах скрутити лоб, буде ще тішити ся коротким житєм, на котре так люто напосілись кацали і їх народовецкі послухники, а сконсолідовані меценати, котрим в солом'янїм запалі вирвало ся приречєнє заступити власними фондами соймову субвенцію, радїють в душі, що бодай на сей рік не будуть мусіли сповнити своєї обіцянки. Найгірше буде з тим самому Виділови, бо через цїлий час буде ще мусів слухати кацапских погроз за фонетик и прийняти ще не одну заяву недовіря з провінції. А нині ті заяви такі модні!

— **Консолідаційний комітет** виборчий забрав своє важке слово і потвердив поставлену місцевими комітєтами виборчими кандидатуру о. Теофіля Калужняцкого, пароха Загіря, на посла до ради державної з V. курії виборчого округа Сянок і т. д. Кандидат сей має явити ся на передвиборчих зборах в Добромилі дня 20-го а в Старім місті 21-го червня, щоби заявити своє політичне віроісповіданє.

— **Побільшенє числа урядників політичних.** Намістників гр. Півніський в часі свого побуту у Відні старав ся, як звісно, ревно о побільшенє числа політичних урядників в староствах

більших міст, як Станиславів, Перемишль, Тарнів і т. д. Тепер доносять, що міністерство справ внутрішніх виготовило вже відповідний проєкт.

— **Противжидівські розрухи** тривають в західній Галичині даліше. З тої нагоди пише Rusch katolicki: «Єсьмо з повним признанем для власти, о скілько своєю енергією і розвиненем оружної сили пильнує життя і майна наших співгромадян жидівського віроісповіданя. Однакож годі не піднести, що доси та оборона видала дуже сумний результат. З правдивою утіхою приходять ся ствердити, що до сеї хвилі не тяжить на християнським населеню ані одна крапля жидівської крові, що розрухи обмежили ся доси переважно на погрозах, малім потурбованю, вибитю шиб і що найбільше на збуреню жидівських коршем. З другої сторони успокоююче ділане властей коштує вже дуже багато. Не менше як 10 селян найшло смерть від жандармських куль. Тому звертаємо ся до наших властей з поважним домаганем, щоби бережучи публичного порядку шафували трохи ощаднійше християнською кровю. Не говоримо вже зовсім о тим, що дійсна опіка, уділена тому селянинови проти жидівського визиску, успішнійше була-б zapewнила спокій в краю, ніж сотки і тисячі карабінів в теперішній хвилі. Удержане безпечности життя і майна є обовязком властей, але нехайже добирають таких средств, щоби була якась порція межі загрозеним добром а тим, котре падає жертвою в обороні тамтого». — Оповідючи про розрухи в поодиноких місцевостях наводить даліше Rusch отсей замітний уступ з листу одного львівського адвоката, що комісіонує тепер в Жмигороді: «Ідучи з Ясла до Жмигороду бачив я по дорозі порозбивані коршми, з котрих жиди поутікали, а в Сьвіркові при дорозі, в пшениці жертву розрухів, застріленого тої ночі молодого парубка. Застрілив его жандарм коли утікав; лежав лицем до землі. Куля поцілила его в плечі з лівої сторони. Фірман оповідав мені по дорозі про властиву причину розрухів. Причиною сею є страшенний визиск а в додатку згрідне поведене жидів з хлопами. Хлоп мовчить і придавлює в собі злість, поки зібрана понад міру не вибухне при першій-ліпшій нагоді з тим більшою силою і т. д.». — Таку саму тяжку годину а може й більшу з жидами має наш руский селянин. Що не прийшло ще й між руским населенем до противжидівських розрухів, то дів ся се лише завдяки безграничній терпеливості і смирности руского хлопа, з котрого жидівські павки виссали вже послідню краплю крові. Але до часу збанок воду носить. Власти повинні наперед подбати о се, щоби в данім случая і у нас не справдила ся народна приповідка: «коваль завинив, а шлюсара повісили».

— **Руско-народний театр** в Перемишлі представить вівторок дня 21. червня с. р. на бенфеіс п. А. Шеремети, звісного коміка рускої сцени, «Вихованця» комедію в 3 актах Н. Янчука зі співками і танцями укладу п. Й. Стадника. Бенфеісант відіграє ролю «свата», одну з найудатнійших креаций свого репертуару. Надіємо ся, що перемиска і доколична публіка радо посіпніть того вечера до театру, щоби побачити давно вже не грану на нашій сцені знамениту комедію, а також, щоби віддати признане совістній праці і талантови бенфеісанта. Розпічне представлене «Привіт», хорал о. М. Копка на мішаний хор з басовим сольом п. І. Рубчака; в тім хоралі виступить цілий концертний хор театру.

— **Титули дорожнють.** Звісна се річ, що в поетичній Італії можна за більшу або меньшу купку золота набути висшій або висшій титул. Сля хто бажає нині досягнути моговарного слова «моркіз», «граф» або «барон», то найспішить ся, бо як доносять італійські часописи, тамошне правительство в виду нечуваного попиту за тим товаром постановило підвишити в короткім часі ціну о половину. Так отже той, що бажає вложити на свою голову корону князя, небавом буде мусів заплатити 32.000 лірів до державної каси. За воеводу треба зложити 24.000, а за титул маркіза треба зречи ся 20.000 лірів. Графска корона коштує лише 16.000; кандидат на барона мусить роздобути 9600, а за шляхотский пергамін треба заплатити сумку 4000 лірів. Злишним було-б додавати, що давні аристократичні роди дивлять на такі титули з безграничною погордою.

— **Смерть від коровячої крові.** В Брухналі під Яновом занедужала корова. Жид, що уходив в селі за коновала, орік, що корова хоруге на кров і підняв ся нездорову кров з товарини спустити. При операції сплямив собі кровю ру-

ку, котра сейчас покрила ся коростою а за годину почала пухнути. Жид удав ся до лікаря в Яворові а той ствердивши закажене крови відослав его до Львова до шпиталю, де мали руку відтяти. Однакож бідачско не доіхав до ціли, бо в дорозі помер. Корова згнула майже рівночасно.

— **Рідкий процес** має ся небавом відбутися перед поліційним судом в Лондоні. Щоби зрозуміти річ, треба знати, що англійський парламент має кільканайцять реставрацій до ужитку своїх членів. Засідає тривають по кільканайцять годин, часто тягнуть ся до пізної ночі, тому в парламентарній палаті находять ся крім саль реставраційних ще дві окремі салі до питя чаю і дуже хороша реставраційна тараса, де членів парламенту обслуговують дівчата. На початку кожної сесії обох комнат парламенту послі вибирають т. зв. комісарів, котрі доглядають буфет і творять т. зв. «кухонний комітет», що се го року стоїть під проводом лорда Стенлі. Кожний посол платить окремо готівкою за кожну справу і кожний напшток. Такий лад триває вже від віків і парламентарні реставрації не платять ніколи податку і не старають ся о дозвіл на продаване напшків. Перед кількома тижнями один з членів палати послів, до котрого прийшов в якійсь важній справі его знакомий не посол, завів его до одної з реставрацій в парламенті, аби там свобіднійше поговорити. По якімсь часі вийшов на хвилю і лишив товариша самого. Видячи, що в сали всі ідуть і пють, велів собі той знакомий подати води з горівкою і як раз хотів платити, коли до его стола підійшов якийсь панок, як показало ся, урядник акцизи. «Чи ви член палати послів?» — спитав урядник. — «Ні» — звучала відповідь. — «То може член палати лордів?» — «Також ні.» — «А то ви приватний консумент?» — «Так.» — Урядник списав на місці протокол, і всім членам обох палат зроблено процес о «шинковане без дозволу». Судові візваня доручено 1328 «обжалованим», т. є. всім членам палати лордів і палати панів. На списі тих осіб видко назвища: князя Уельского наслідника престолу, князів саско-кобурского і готайского, кн. Коннат, кн. Йорку, двох архієпископів, двацятьох чотирох єпископів, всіх міністрів і т. д. Правники доказують, що на основі англійского права з 1872 р. мусить бути кожний з обжалованих засуджений хочби на найнизшу кару 10 фунтів інтерлігів. Очевидно, що Лондон, а навіть ціла Англія має з того процесу велику утіху. Остаточо скінчить ся на тим, що реставрації парламенту будуть мусіти просити о дозвіл на право вишинку і платити податок.

— **Газета на старогрецкій мові.** В Вешингтоні засновано нову газету, та не на англійській, французкій або індійській мові, але на матерній мові старого Гомера, Плятона, Ксенофонта і Демостена. Газета зове ся «Зеркало Веходу», а редакторами є студенти вешингтонського університету. Стиль «Зеркала» має найбільшу схожість з мовою Ксенофонта. Друкуєсь оригінальна та газета старинними, великими буквами, а свої шпальти посвячує виключно справам, що відносять ся до старини.

— **Чия згуба?** Перед кількома днями у Львові привів жовнір поліційний на інспекцію прекрасну корову, красулю, з шнурком на шиї. Блукала ся она на Краківській площі і оказувала богато соціально-демократичного інстинкту, бо на засаді спільної власности заглядала до кошів перекупок, звідки однак негостинно її прогонювали. Красулю віддано до комісаріяту.

— **Утопив ся в купели.** Минулої неділі в полудне пішов в Перемишлі робітник Григорий Кавалер купати ся до Сану за міст деревляний. В тім місці є вода досить глибока і бистра, тож Кавалер не уміючи добре пливати утонув в філях. Небіщик полишив жінку і діти.

— **Дрібні вісті.** Бюра львівського суду повітового секції I, III і четвертий відділ (для справ вексєлевих і торговельних) тутешного краевого суду цивільного перенесено оноді до льокалу при улиці Ягайлонській ч. 14., де до недавна містив ся висшій суд краєвий. — Маршалок краєвий гр. Ст. Бадені виїхав до Відня, а поверне до Львова в понеділок. — В Лівоні відбуде ся дня 26-го серпня с. р. міжнародний конгрес дневниківів. — У Відні збанкрутував фабрикант виробів бавовняних Ігнат Кляйн. Пасива переносить 500.000 зр. а до тих страт прийшло через помішане ума шефа, котрий наслідком недуги занедбував своє підприємство. — В Парижі заєуджено на смерть анархіста Етієвана, котрий дня 19-го серпня минулого року напав на поліційну стачію і ранив смертельно кількох людей.

Наука, штука, література.

— **«Правда» ч. 22.** містить: Нові полегші для селян. — Роздерта сукмана. (Дальше.) — Рій і трутень. — Стародавні рускі міста. — Сьвятий Йосафат. — Як сия бідного колодія став славним музикою.

— **«Правда» ч. 23.** містить: Роздерта сукмана. (Дальше.) — Сестра. — Селянська дитина. — Золото. — Зелізни фабрики в Стирії. — Поміч в осушваню ровами і дренами. — Просьби о поміч для поліпшеня землі. — Відрочене ради державної.

Телеграми.

Ясло, 18. червня. Нарід голосить байку, що цісар дозволив погуляти через 8 днів, або що таке розпоряджене видав архієв. Рудольф. Розрухи викликали: виборча агітація, нужда селянська і нахальне поведене жидів. Нові розрухи наступили в Пільзні, Івоничу і інших доколичних місцевостях. Ясельскі вязниці переповнені. До загрозених місцевостей виходить раз-враз войско з Кракова. Доси були розрухи в Колачицях, Улашівцях, в Яслі, Сонневі, Золковій, Ліхтаржу, Погулявці, Жмигороді, в місцевостях від Горлиць до Сєняви, Аркляви, Лібуши, в Сьвотковій, в Фриштаку, Пільзні, Івоничу і в околиці.

Прага, 18. червня. Ціле місто пристровене. По улицях маси народа. Осібні поїзди один за другим привозять тисячки гостей. Пані на двірці обсіпали славянських гостей цвєтами. На двірці були привітні бесіди. Оклики: Na zdar! не умовкають. На Софійскім острові відбуло ся офіційальне привитанє гостей. Остров ілюміновано. В концертній салі відіграно всі гимни славянські. Всі Славяни заступлені. Др. Подліпний поздоровив словами найвисшої симпатії присутних Русинів, Поляків, Росиян і полудневних Славян і підніс солідарність всіх Славян при береженю самостійного розвою культурного поодиноких славянських племен. По тім промавляли представителі славянських гостей.

Відень, 18 червня. Правительство наміряє предложити на порядок денний в парламенті справу реформи закона о акційних товариствах, котрею усунено би концесійну систему а запроваджено свободу засновуваня товариств. — Шефом секційним в міністерстві просьвіти мав бути др. Пєвтак, однак з личних зглядів відказав ся. З огляду на відрочене парламенту правительство буде старати ся деякі свої проєкти перевести дорогою розпоряджень, між иньшими справу будови деяких льокальних залізниць, щоби населеню дати заробок. — Ухвали спільних делегацій одержали вже санкцію.

Градець, 18. червня. Гр. Глієспих замешкав в цісарскім замку. Тут також в балевій салі відбувають ся сесії. В замку уряджено також і кухню для нового президента. Перед замком стоїть сильний відділ військової сторожи, а в середній замку залага з 30 жандармів. Сі зарядженя пороблено за призволом гр. Туна і цісаря.

Берлин, 18. червня. Результат виборів вже звісний з 339 округів. Вибрано: 34 консервативів, 71 з католицкого центра, 32 соціалістів, 6 народово-ліберальних, 11 Поляків, 7 диких, 2 вільнодумних, в 165 округах відбудуть ся тіснійші вибори. Вибори крім в Стральсунді і Грінбергу відбули ся спокійно. Доси вибір показав зріст соціал-демократів. Антисеміти потерпіли великі страти і ледво чи буде їх 15. Тіснійші вибори рішать о судьбі канцлера. Поляки стратили трєх послів.

Париж, 18. червня. Рібо прийняв ся в засаді утворити кабінет, просив однак президента Фора о час до остаточного надуманя ся і порозуміня з різними представителями партій.

Сироп зелево-солодовий

Др. Зебургера.

Знамените і випробоване средство против недуг грудних і гортанних.

Ціна 50 кр.

Головний склад в аптиці

161 165—?

Жигм. Ружера

під „Срібним Орлом“ у Львові.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, уліця Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всілякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий омаз.

201 29—52

Адольф Кампель

Львів, Ринок ч. 39.

виключне заступництво на Львів Австрійського товариства акційного фабрики Портланд-цементу в Шакові.

Продає дешевше ніж всюди

портланд цемент, вапно скалисте і гидравлічне, виробу цементів і штайнгутів, огнетревалу папу дахову, асфальтові плити ізоляційні, дестильовану смолу вуглеву, карболінеум, як також взагалі всякі матеріали будівляні — заручуючи за їх доброту.

Предприємство робіт бетонових і крита дахів дахівкою, лупком і папою огнетревалою по цінах умірених. — Телефон нр. 460. 207 5—5

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!

ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОБІВ З МЕТАЛУ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ. ІДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.

(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 17—24

Цінники gratis i franco.

Herder'sche Verlagshandlung, Freiburg im Breisgau.—B. Herder, Wien I, Wollz. 33

Soeben ist erschienen und durch die alle Buchhandlungen zu beziehen:

Преданіе церковное и русская богословская литература. Критическое сопоставление (по поводу критики на книгу «о церкви»). (Die kirchliche Ueberlieferung und die russische theologische Literatur. Eine kritische Gegenüberstellung [aus Anlass der Kritik des Buches „Ueber die Kirche“]). gr. 8°. (VI u. 584 S.) M. 4.

Jeder, der sich für die Frage der Wiedervereinigung der Kirchen interessirt, wird nicht umhin können, das Erscheinen des vorliegenden russischen Buches mit Freuden zu begrüßen. Es beabsichtigt nachzuweisen, wie künstlich die Kluft ist, welche, nach der Meinung der russischen Theologen, die römische Kirche von denen des Orients trennt.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ ЕМІЛІЇ СОКОЛОВСКОЇ

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. 18-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешнанє.

10000 туюток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, уліця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туюток разом опакованє і відсилює franco.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

вирост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилаках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інньші товари по умірених цінах. 73-?

ГАРМОНІОМ

до науки сьпіву церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського

у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Пропу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові. 205 9—15

Всілякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричним складі

І. Капраліка у Львові.

147 Цінники даром. 16—24

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з уліці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16 Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі зняряди почавши від найбогатших до найскромнішших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, салюнів, їдальн і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанєм

В. Кавфман,

203 23—52 ул. Лукасінського, ч. 4

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-научковий, виходить від 1-го червня 1889

у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнішших цінах

Рівнож приймає репарації кальшів. — З провінції вистане старий омаз на міру. 136 64—140

Ново отворена робітня

Горсетів, Рукавичок і Бандажів

Г. Гальянговського

у Львові, площа Бернардинська, ч. 3. 141 36—40

виконує на замовлення:

Руптурові бандажи, паси на живіт, ортопедичні горсети і звичайні, кулі, шудла, машини на ноги, суспензория, рукавички «glasse», дунські і козлові. Оправляє: подушки, шапки, шельки, екрани, диваники, тасьми до дзвінків і т. д. в як найкоротшим часі по найнижших цінах.

